

Ett vetenskapligt råd för djurskydd – analys

Analys

Vid Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) inrättades nyligen, på uppdrag av regeringen och som en följd av arbetet med den nya livsmedelsstrategin, ett vetenskapligt råd för djurskydd. Rådet består av sakkunniga forskare och ska utgöra en riskvärderande instans vad gäller djurskydd, vilket innebär att man ska identifiera, sammanställa och utvärdera vetenskaplig forskning om djurskydd, djurvälstånd och andra näraliggande frågor för lantbrukets djur och andra djur som hålls av människan. Huvudsaklig uppdragsgivare väntas Jordbruksverket bli, eftersom det vetenskapliga rådet kommer att involveras i processen i samband med uppdatering av djurskyddsföreskrifter och liknande. Ordförande för det vetenskapliga rådet för djurskydd är Charlotte (Lotta) Berg, som är professor vid SLU och också en av JP Infonets expertskribenter.

BAKGRUND

Regeringen beslutade i mars förra året om det andra åtgärds paketet i den nationella livsmedelsstrategin. I åtgärds paketet fick SLU i uppdrag att inrätta ett vetenskapligt råd vars huvudsakliga uppgift är att utgöra ett vetenskapligt stöd i föreskrifts arbetet på djurskyddsområdet. Rådets underlag ska utgå från det vetenskapliga läget. Uppdraget löper till att börja med över en treårsperiod (2017–2019) och har tilldelats särskilda medel för driften. Inom SLU har det vetenskapliga rådet placerats vid fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap, och ledamöterna utsågs i december 2017.

VAD SKA DET VETENSKAPLIGA RÅDET ÄGNA SIG ÅT?

Det vetenskapliga rådet ska utgöra en riskvärderande instans vad gäller djurskydd. Rådet har i uppdrag att identifiera, sammanställa och utvärdera vetenskaplig forskning om djurskydd och därtill angränsande frågor, som produktionsekonomi och arbetsmiljö, på uppdrag av exempelvis Jordbruksverket. Det är ju redan idag den centrala behöriga myndigheten, det vill säga Jordbruksverket, som både före och efter remissförfarandet gör avvägningar i föreskrifterna vad gäller gränser och innehåll, och där ska det vetenskapliga rådet framgent ge input på ett tidigt stadium. Rådet är således i första hand tänkt att utgöra en instans i Jordbruksverkets föreskriftsarbete, men uppdraget får anses vara något bredare än så. Rådet är i stora drag uppbyggt enligt samma princip som EU:s expertmyndighet EFSA, som bland annat har en expertpanel för djurhälsa och djurskydd (Berg, 2013), men kommer givetvis att verka i betydligt mindre skala och med fokus på frågor av relevans just för djurskyddet inom svensk djurhållning. Grundprincipen är likväl densamma, att rådet ska förse de riskhanterande myndigheterna och beslutsfattarna med vetenskapligt solida underlag inför olika typer av policybeslut, föreskriftsändringar eller liknande. Det vetenskapliga rådets uppdrag är således att ta fram underlag och skriva yttranden i djurskyddsspecifika frågor. De sammanställningar och yttranden som rådet tar fram ska ge en god bild av det samlade kunskapsläget, och det har tydligt sagts att även eventuella motstridiga forskningsresultat också ska redovisas.

Även andra myndigheter än Jordbruksverket, såsom Livsmedelsverket eller Naturvårdsverket, och politiska instanser såsom regering, riksdag och departement, ska vid behov kunna ställa frågor till det vetenskapliga rådet för djurskydd. Detta gäller även organisationer som inte är myndigheter, givetvis under förutsättning att frågorna faller inom ramen för det vetenskapliga rådets uppdrag. Rådet kan också på eget initiativ välja att utreda specifika djurskyddsrelaterade frågor med svensk relevans, i de fall man bedömer att det finns sådana behov.

RÅDETS SAMMANSÄTTNING

Rådet är sammansatt på ett sådant sätt att kompetens finns inom områdena djurskydd, djurvälstånd, djurhälsa och smittskydd, djurhållning, nutrition, avel och genetik, fysiologi, etologi, arbetsmiljö, lantbruksekonomi och juridik samt riskvärdering. Ledamöterna har en gedigen vetenskaplig bakgrund inom forskningsområden med relevans för djurskydd och djurhållning i bred bemärkelse. Ledamöterna är alltså generellt aktiva forskare som företräder skilda vetenskapliga discipliner med relevans för djurskydd. I rådet ingår även en av SLU:s egna jurister, och till rådet har knutits en handläggare som ska stötta rådet både administrativt och med övergripande kompetens på djurskyddsområdet. Alla rådets medlemmar är anställda vid SLU, men rådet har givetvis möjlighet att inhämta sakkunskap från andra universitet, institut eller organisationer, inom eller utom landet beroende på frågans art. Ordförande för rådet är författaren av denna artikel, professor Lotta Berg.

Rådet kan således tillfälligt adjungera personer med specialkompetens inom vissa specifika ämnen eller bilda separata arbetsgrupper bestående av en kombination av rådsmedlemmar och externa experter, för att på bästa sätt kunna ta sig an aktuella uppdrag. Både inom rådet och i arbetsgrupperna är frågan om jäv kontra vetenskaplig obundenhet viktig, för att rådet ska upplevas som trovärdigt.

VILKA DJURSLAG HANDLAR DET OM?

Rådet ska primärt fokusera på de livsmedelsproducerande djuren men ska även arbeta med andra djurslag som hålls av människan, i enlighet med djurskyddslagen. Således omfattar det lantbrukets djur men även sport- och sällskapsdjur, försöksdjur och djurparksdjur. Även frågor gällande djurskydd för vilda djur kan hanteras av rådet, t.ex. vad gäller vilt i forskningsprojekt eller vilda djur som berörs av olika typer av bevarandeinsatser.

PÅGÅENDE ARBETE

Rådet har redan fått två olika uppdrag från Jordbruksverket, och utsett arbetsgrupper för respektive område. Det ena av dessa gäller den vetenskapliga delen av det uppdrag att utvärdera välfärden hos minkar inom pälsdjursproduktionen som Jordbruksverket fått av regeringen i början av året. Det andra gäller arbetet med en revision av föreskrifterna för hund och katt. Även frågor gällande djurskydd för gris har inkommit, från ett antal djurskydds- och djurrättsorganisationer gemensamt.

HUR KOMMER MAN I KONTAKT MED DET VETENSKAPLIGA RÅDET FÖR DJURSKYDD?

För rådet finns en specifik e-postadress (vetenskapligtrad.djurskydd@slu.se) och även en webbplats (www.slu.se/centrumbildningar-och-projekt/nationellt-centrum-for-djurvalfard/slus-vetenskapliga-rad-for-djurskydd/), där rådets uppdrag presenteras.

Rådets yttranden kommer att vara allmän handling och kommer att göras tillgängliga på rådets webbplats. Där finns också information om vilka som sitter i rådet, och allmän bakgrundsinformation kring uppdrag och arbetsätt.

[Charlotte Berg](#)

Leg vet, Professor i husdjurens miljö och hälsa
Institutionen för husdjurens miljö och hälsa, SLU
Nationellt Centrum för Djurvalfärd

Relaterad information

ANALYSER OCH REFERAT

[Vad gör den europeiska livsmedels säkerhetsmyndigheten EFSA? - analys av Charlotte](#)

I spåren efter all-
handa livsmedels-
skandaler, såsom
galna kosjukan, hor-
moner i kycklingkött
och dioxiner i djurfö-
der, bildades Euro-
pean Food...
[Berg](#)